

Ciste Sármhaitheasa na Scoileanna — Cnuasaigh Chruthaitheacha

Treoirlínte 2023

Cuspóir agus aidhmeanna Cnuasaigh Chruthaitheacha

Is é cuspóir na scéime píolótaí seo a léiriú conas is féidir leis na cleachtais chruthaitheacha tacú le cnuasaigh scoileanna oibriú le chéile chun aghaidh a thabhairt ar dhúshláin foghlama choitianta thar thréimhse dhá bhliain. Tá sé d'aidhm aige:

- Bealaí nua oibre agus comhoibrithe idir scoileanna agus earnáil na n-ealaíon agus an chultúir a chur chun cinn
- Teagasc agus foghlaim a fheabhsú
- Deis a chur ar fáil do cnuasaighscoileanna triail a bhaint as tionscadal foghlama cruthaithí saincheaptha, nuáil agus comhoibriú a dhéanamh maidir le dearadh, cur i bhfeidhm agus meastóireacht an tionscadail sin
- Cruthaitheacht foghlaimeoirí agus múinteoirí a fhorbairt
- A thuiscint, an múnla éifeachtach é scoileanna a cnuasaigh ag céimeanna éagsúla dá dturas chun úsáid a bhaint as cruthaitheacht sa seomra ranga agus comhpháirtíochtaí níos fadtéarmaí a fhorbairt chun cleachtas a fhorbairt agus a leabú i scoileanna.

Cuireann an scéim Cnuasaigh Cruthaitheacha rochtain ar fáil do scoileanna ar dhaoine cruthaitheacha, scileanna agus acmhainní agus tacaíonn sí leo leas a bhaint as a gcuid scileanna agus taithí féin agus iad siúd laistigh dá bpobail níos leithne.

Cúlra

Tionscnamh píolótach is ea Cnuasaigh Ildánacha de chuid na Roinne Oideachais faoi stiúir agus i gcomhpháirtíocht leis na 21 Ionad Oideachais lánaimseartha (Ionaid Tacaíochta Oideachais Éireann — ESCI) agus maoinithe tríd an gCiste Sármhaitheasa Scoileanna — Tionscnamh Cnuasaigh Cruthaitheacha.

Is tionscnamh tábhachtach de chuid Óige Ildánach é Cnuasaigh Ildánacha — Plean chun Cumas Cruthaitheach Gach Linbh agus Duine Óig a Chumasú, a foilsíodh i mí na Nollag 2017 mar chuid de Chlár Éire Ildánach. Tá sé mar aidhm ag an bPlean Óige Ildánach rochtain phraiticiúil a thabhairt do gach leanbh ar theagasc, taithí agus rannpháirtíocht san ealaín, sa cheol, sa drámaíocht agus sa chódú faoi 2022.

Céard is Cnuasaigh Chruthaitheach ann agus cé mhéad scoil atá i gceist?

De ghnáth, is éard a bheidh i Cnuasaigh Chruthaitheach ná idir trí agus cúig scoil a chomhoibríonn le chéile ar dhearadh, ar chur i bhfeidhm, ar mheastóireacht agus ar scaipeadh tionscadail foghlama cruthaithí nuálach a thacaíonn leo chun dul i ngleic le saincheist nó dúshlán coiteann. I measc na Cnuasaigh Cruthaitheacha beidh scoileanna ag céimeanna éagsúla dá dturas chun cruthaitheacht a úsáid sa seomra ranga.

Is féidir le braislí a bheith comhdhéanta de bhunscoileanna amháin, d'iar-bhunscoileanna amháin nó de mheascán de bhunscoileanna, d'iar-bhunscoileanna agus d'eagraíochtaí Ógtheagmhála. Agus na cnuasaigh á roghnú chun páirt a ghlacadh sa scéim, féachfaidh an tionscnamh le hionadaíocht a dhéanamh ar na trí fhoirmíocht.

Is féidir braislí a tharraingt ó líonraí atá ann cheana nó mar thoradh ar chruthú cinn nua.

Ní mór do gach braisle príomhscoil a ainmniú. Ní mór don phríomhscoil Comhordaitheoir Cnuasaigh Chruthaitheach a aithint a bheadh ina bhall d'fhoireann shinsearach ceannaireachta na scoile de ghnáth. Cuirfear costais ionadaíochta ar fáil do Chomhordaitheoir Cnuasaigh Cruthaitheacha arb ionann iad agus lá amháin in aghaidh an téarma ar feadh ré an treoirthionscadail. Má éiríonn leis an iarratas, beidh an comhordaitheoir freagrach as feidhmiú laethúil an tionscadail a bhainistiú agus feidhmeoidh sé mar phointe teagmhála aonair le linn thréimhse an tionscadail. Ní mór do na scoileanna eile i ngach braisle ionadaí a ainmniú chun páirt a ghlacadh sa tionscadal.

Cé mhéad Cnuasaigh Chruthaitheacha a bheidh ann in 2023?

Tá sé beartaithe go mbunófar 42 braisle bliain 1 eile in 2023.

Cá fhad a mhairfidh scéim na Cnuasaigh Cruthaitheacha?

Beidh na cnuasaigh a bunaíodh in 2023 ag feidhmiú go ceann dhá bhliain.

Cad é an próiseas iarratais?

Clár náisiúnta de thionscadail áitiúla is ea Cnuasaigh Ildánacha agus is príomhpháirtneirí sa tionscnamh iad na 21 ionad tacaíochta oideachais lánaimseartha ar fud na hÉireann. Beidh ról lárnach acu i Cnuasaigh Chruthaitheach a aithint agus tacú lena gceantar áitiúil. Ní mór do scoileanna aonair, do líonraí scoileanna atá ann cheana féin agus do bhraislí féideartha scoileanna iarratas a dhéanamh ar a n-ionad tacaíochta oideachais lánaimseartha áitiúil ina leagtar amach an réasúnaíocht atá acu le páirt a ghlacadh sa tionscnamh maidir le Cnuasaigh Cruthaitheacha faoi 5pm Dé hAoine, 12 Bealtaine 2023. Tá liosta na n-ionad tacaíochta oideachais lánaimseartha agus na sonraí teagmhála a bhaineann leo in Aguisín 1.

Tar éis an phróisis iarratais, déanfaidh an tIonad Oideachais áitiúil measúnú agus scóráil ar iarratais in aghaidh na gcritéar thíos:

- **An réasúnaíocht atá leis an iarratas**

Áirítear leis sin a mhéid a d'aithin an scoil nó na scoileanna lena mbaineann réasúnaíocht shoiléir chun iarratas a dhéanamh le bheith ina Cnuasaigh Chruthaitheach, conas a oireann sé sin d'aidhmeanna an tionscnaimh agus a smaointe tosaigh maidir le saincheisteanna comhchoiteanna nó dúshláin foghlama a bhféadfaidís aghaidh a thabhairt orthu

- **Buntáistí don teagasc agus don fhoghlaim**

Áirítear leis seo an chaoi a dtacóidh rannpháirtíocht le feabhsuithe sa teagasc agus san fhoghlaim, i bhforbairt na cruthaitheachta agus i réimsí an churaclaim

- **Cumas agus tiomantas na scoileanna uile sa bhraisle chun páirt a ghlacadh**

Áirítear leis sin a mhéid atá ceannairí sinsearacha na scoile nó na scoileanna tiomanta don bhraisle agus do phobal na scoile a spreagadh chun páirt a ghlacadh sa cnuasaigh agus conas a bhíonn scoileanna ag dul i ngleic leis an cnuasaigh, atá ag céimeanna éagsúla dá n-aistear ó thaobh úsáid a bhaint as na healaíona agus as cruthaitheacht sa seomra ranga, ag breathnú orthu féin ag tacú lena chéile.

- **Guth Leanaí agus Daoine Óga**

Áirítear leis sin a mhéid a léiríonn an t-iarratas plean soiléir chun a chinntiú go bhfuil ról lárnach ag leanaí agus daoine óga maidir lena dtionscadal Cnuasaigh Chruthaitheach a fhorbairt, a chur i bhfeidhm agus a mheas.

Beidh an t-ionad tacaíochta oideachais áitiúil mar bhonn eolais ansin do cnuasaigh aitheanta ina gceantar féin. Cuirfear iarratasóirí nár éirigh leo ar an eolas freisin. Ní mór an t-iarratas comhlánaithe a chur chuig d'ionad tacaíochta oideachais áitiúil [Tá liosta na n-ionad oideachais lánaimseartha agus na sonraí teagmhála a bhaineann leo faoi iamh in Aguisín 1]. Is é an spriocdháta d'iarratais ná 5pm Dé hAoine, 12 Bealtaine 2023.

Cé na scoileanna nach bhfuil i dteideal iarratas a dhéanamh chun Cnuasaigh Chruthaitheach a stiúradh nó chun páirt a ghlacadh ann?

Ní féidir leis na scoileanna seo a leanas iarratas a dhéanamh chun Cnuasaigh Chruthaitheach a stiúradh nó chun páirt a ghlacadh ann:

- Scoileanna nach bhfuil deontais chaipitíochta á bhfáil acu ón Roinn Oideachais/oideachais agus boird oiliúna agus nach bhfuil sa scéim saoroideachais;
- Scoileanna atá ar thús cadhnaíochta cheana féin i Cnuasaigh Chruthaitheach nó ag glacadh páirt ann sa scoilbhliain 2022/24;
- Scoileanna a roghnófar le tosú ag glacadh páirte i dtionscnamh na Scoileanna Ildánacha¹ ó Mheán Fómhair 2023;
- Scoileanna atá ag roghnú leanúint ar aghaidh sa dara bliain de Scoileanna Ildánacha (is é sin, iad siúd a thosaigh i mí Mheán Fómhair 2021);
- Scoileanna a roghnaíodh chun páirt a ghlacadh i dtionscnaimh eile de chuid an Chiste Sármhaitheasa Scoileanna (CDSIS, Digiteach nó STEM).

Féadfaidh na scoileanna seo a leanas iarratas a dhéanamh chun Cnuasaigh Chruthaitheach a stiúradh nó chun páirt a ghlacadh ann:

- Scoileanna nár ghlac páirt riamh i Scoileanna Ildánacha nó i mBraislí Ildánacha, nó nach bhfuil páirteach in aon tionscnamh eile de chuid an Chiste Sármhaitheasa Scoileanna.
- Scoileanna a mbeidh a dara bliain de Scoileanna Ildánacha curtha i gcrích acu faoi dheireadh na scoilbhliana 2022/23;
- Scoileanna atá ag cur a ndara bliain i gcrích i dtionscnamh na Cnuasaigh Chruthaitheacha sa scoilbhliain 2022/23, ar choinníoll go bhfuil siad ag déanamh iarratais mar chuid de cnuasaigh scoileanna nár ghlac páirt sa tionscnamh go fóill. Sa chás seo, moltar go mbeadh feidhm ag an scoil seo chun an braisle nua a stiúradh.

¹Is tionscnamh é tionscnamh na Scoileanna Ildánacha atá faoi stiúir na Comhairle Ealaíon a thacaíonn le scoileanna aonair a bplean Scoileanna Ildánacha féin a fhorbairt agus tús a chur lena gcur i bhfeidhm.

Cén tacaíocht a chuirtear ar fáil do na Cnuasaigh Cruthaitheacha?

Is féidir le cnuasaigh roghnaithe a bheith ag súil le tacaíocht chun an méid seo a leanas a áireamh:

- Imeacht oiliúna réigiúnach aon lae tosaigh do Chomhordaitheoirí Cnuasaigh Cruthaitheacha agus ionadaí amháin ar a laghad ó gach ceann de na scoileanna sa cnuasaigh. Tabharfaidh sé seo deis do scoileanna sna Cnuasaigh Cruthaitheacha aonair oibriú le chéile chun an fócas dá oibre bhraisle a fhorbairt agus a chur chun cinn
- Éascaitheoir Cnuasaigh Cruthaitheacha sainoilte a thacóidh leis an cnuasaigh thar suas le trí chruinniú de cnuasaigh chruthaitheacha áitiúla le linn na scoilbhliana 2023-24. Oibreoidh an tÉascóir Cnuasaigh Cruthaitheacha leis an cnuasaigh chun tionscadal foghlama ealaíon agus cruthaithí a fhorbairt, a chur i bhfeidhm agus a mheas, tionscadal a chabhraíonn le scoileanna rannpháirteacha aghaidh a thabhairt ar shaincheist chomhchoiteann scoile nó ar riachtanas forbartha. Beidh solúbthacht ag an Cnuasaigh maidir le conas is mian leo na hamanna agus na laethanta cruinnithe seo a sceidealú, i gcomhairle lena n-ionad tacaíochta oideachais áitiúil. Is féidir tuilleadh tacaíochta ó éascaitheoirí a chur ar fáil sa scoilbhliain 2024-2025.
- Cuirfear ionadú íoctha ar fáil don ócáid oiliúna do bhraisle réigiúnach agus do dhá/trí chruinniú de bhraisle áitiúla in aghaidh na scoilbhliana.
- Deiseanna líonraithe le scoileanna eile lena n-áirítear Cnuasaigh Cruthaitheacha agus scoileanna eile a ghlacann páirt i dtionscnaimh eile don Óige Chruthaitheach chun foghlaim a roinnt.

Cén maoiniú atá ar fáil do gach Cnuasaigh Chruthaitheach?

Tá maoiniú curtha ar leataobh do na nithe seo a leanas:

- Gheobhaidh gach Cnuasaigh Chruthaitheach maoiniú de **€3,000 in aghaidh na scoile i ngach braisle** thar thréimhse dhá bhliain chun a dtionscadal a chur i bhfeidhm sa scoilbhliain 2023-2025 (e.g. gheobhadh braisle de 3 scoil €9,000 thar dhá bhliain agus gheobhadh braisle de 5 scoil €15,000 thar dhá bhliain). Táthar ag súil go gcomhoibreoidh scoileanna i mbraisle ar an gcaoi a ndéantar an maoiniú

seo a leithdháileadh agus a chaitheamh chun tacú le cur i bhfeidhm a dtionscadal. Gheobhaidh braislí 50% den mhaoiniú iomlán i mBliain 1, agus cuirfear an dara 50% ar fáil i mBliain 2.

An gcaithfidh Cnuasaigh smaoineamh tionscadail a bheith acu?

Ní riachtanas é seo. Cuirfidh na braislí sin a roghnófar chun páirt a ghlacadh ann tús lena dturas mar Cnuasaigh Chruthaitheach trí pháirt a ghlacadh i lá oiliúna do Cnuasaigh Réigiúnacha. Ar an lá seo, caithfidh na scoileanna i ngach braisle am a chaitheamh ag obair le chéile chun fócas a aithint dá gcuid oibre tionscadail mar Bhraisle Chruthaitheach.

Measúnú agus Roghnú

Déanfaidh an t-ionad tacaíochta oideachais áitiúil measúnú ar iarratais ar Cnuasaigh Chruthaitheach. Déanfar iarratais a mheasúnú agus a scóráil de réir na gcritéar thíos.

1. An réasúnaíocht leis an iarratas

Áirítear leis sin a mhéid a shainaithin an scoil/na scoileanna lena mbaineann réasúnaíocht shoiléir le hiarratas a dhéanamh ar Cnuasaigh Chruthaitheach agus a smaointe tosaigh maidir le saincheisteanna comhchoiteanna nó dúshlán foghlama a bhféadfaidís aghaidh a thabhairt orthu

2. Buntáistí don teagasc agus don fhoghlaim

Áirítear leis seo an chaoi a dtacóidh rannpháirtíocht le feabhsuithe sa teagasc agus san fhoghlaim, i bhforbairt na n-ealaíon agus na cruthaitheachta agus i réimsí an churaclaim

3. Cumas agus tiomantas na scoileanna uile sa cnuasaigh chun páirt a ghlacadh

Áirítear leis seo a mhéid atá na ceannairí sinsearacha i ngach ceann de na scoileanna tiomanta don cnuasaigh agus do phobal na scoile a spreagadh chun páirt a ghlacadh sa cnuasaigh agus conas a fheiceann scoileanna sa cnuasaigh, atá ag céimeanna éagsúla dá dturas chun úsáid a bhaint as na healaíona agus as an gcruthaitheacht sa seomra ranga, conas a fheiceann siad iad féin ag tacú lena chéile

4. Guthanna Leanaí agus Daoine Óga

Áirítear leis sin a mhéid a léiríonn an t-iarratas plean soiléir chun a chinntiú go bhfuil ról lárnach ag leanaí agus daoine óga maidir lena dtionscadal Cnuasaigh Chruthaitheach a fhorbairt, a chur i bhfeidhm agus a mheas.

Clár na Cnuasaigh Cruthaitheacha

Spriocdháta d'iarratais an 12 Bealtaine 2022

Fógra maidir le Cnuasaigh Cruthaitheacha an 23 Márta 2023

Oiliúint réigiúnach do Bhraisle Chruthaitheach Déanach i mí Mheán Fómhair/Luath i mí Dheireadh Fómhair 2023

Cuirfear tús le hobair mhionsonraithe pleanála agus cur chun feidhme tionscadail i mí Dheireadh Fómhair 2023

Tabhairt chun críche agus athbhreithniú an tionscnaimh i mí na Bealtaine 2025

Aguisín 1 — Liosta na n-ionad oideachais lánaimseartha agus na sonraí teagmhála gaolmhara

Ionad Oideachais	Seoladh:	Fón	Ríomhphost	Suíomh Gréasáin
Ath Luain	Bóthar Mhaigh Droma, Baile Átha Luain, Co. na hIarmhí	090 6420400	info@athloneeducationcentre.com	www.athloneeducationcentre.com
Carraig Dhubh	Ascail na Cille, Dun Laoghaire, Baile Átha Cliath	01 2365000	bec@blackrockec.ie	www.blackrockec.ie
Cora Droma Rúisc	Cnoc Mhuire, Seanbhóthar Bhaile Átha Cliath, Cora Droma Rúisc, Co. Liatroma	071 9620383	office@carrickedcentre.ie	www.carrickedcentre.ie
An Clár	Tithe an Rialtais, Bóthar Chill Rois, Inis, Co. an Chláir	065 6845500	reception@clareed.ie	www.clareed.ie
Corcaigh	An Reachtaireacht, Bóthar an Iarthair, Corcaigh	021 4255600	office@cesc.ie	www.cesc.ie
Dún na nGall	2/3 Urlár, Cé a hAon, Sráid na Cé, Baile Dhún na nGall, Co Dhún na nGall	074 9723487	admin@donegaledcentre.ie	www.donegaledcentre.ie
Droim Conrach,	Droim Conrach, Baile Átha Cliath 9	01 8576400	info@ecdumcondra.ie	www.ecdumcondra.ie
Baile Átha Cliath Thiar	Seanbhóthar Bhaile Coimín, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24	01 4528000	reception@dwec.ie	www.dwec.ie
Gaillimh	Cluain Mhuire, Páirc an Mhuilinn, Gaillimh, Co. na Gaillimhe	091 745600	info@galwayec.ie	www.galwayec.ie
Cill Dara	Bóthar na Mainistreach, Baile Chill Dara, Co. Chill Dara	045 530200	office@eckildare.ie	www.eckildare.ie
Cill Chainnigh	Lóiste Seville, Bóthar Challainne, Cill Chainnigh, Co. Chill Chainnigh	056 7760200	kecsec@eckilkenny.ie	www.eckilkenny.ie
Laois	Blocbhóthar, Port Laoise, Co. Laoise	057 8672400	info@laoisedcentre.ie	www.laoisedcentre.ie
Luimneach	1ú Urlár Teach Marshall, Bóthar Thuar an Daill, Luimneach, Co. Luimnigh	061 585060	info@lec.ie	www.lec.ie
Maigh Eo	Bóthar Chathair na Mart, Caisleán an Bharraigh, Co. Mhaigh Eo	094 9020700	eolas@mayoeducationcentre.ie	www.mayoeducationcentre.ie
Muineachán	Cnoc an Chonnaidh, Bóthar Ard Mhacha, Muineachán, Co Mhuineacháin	047 74000	info@metc.ie	www.metc.ie
An Uaimh	Áth Luimnigh, An Uaimh, Co. na Mí	046 9067040	info@ecnavan.ie	www.ecnavan.ie
Sligeach	Baile an Fhóid, Sligeach, Co. Shligigh	071 9138700	info@ecsligo.ie	www.ecsligo.ie
Trá Lí	An Campas Thuaidh, Drom Tacair, Trá Lí, Co Chiarraí	066 7195000	info@edcentreralee.ie	www.edcentreralee.ie
Port Láirge	Bóthar an Bhaile Nua, Port Láirge, Co. Phort Láirge	051 311000	info@wtc.ie	www.wtc.ie
Corcaigh Thiar	Ionad Siopadóireachta na Cearnóige, An Chearnóg, Dún Mánmaí, Co. Corcaí	023 8856756	info@westcorkeducationcentre.ie	www.westcorkeducationcentre.ie
Co. Loch Garman	Bóthar Thigh an Mhíle, Inis Córthaidh, Co. Loch Garman	053 9239100	info@ecwexford.ie	www.ecwexford.ie

